

THOMAS MANN
Ο ΜΑΡΙΟ ΚΑΙ Ο ΜΑΓΟΣ

Μετάφραση-Επίμετρο
Μαρία Μαντή

ΤΑ ΜΙΚΡΑ
ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

Ο Μάριο και ο μάγος

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ξένη λογοτεχνία

Πρώτη έκδοση Απρίλιος 2026

Τίτλος πρωτοτύπου Thomas Mann, *Mario und der Zauberer:*
ein Tragisches Reiseerlebnis, 1929

© 2026, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ** (για την ελληνική γλώσσα)

ISBN 978-618-03-4871-2

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84871

Κ.Ε.Π. 6665, κ.π. 23419

Δεν επιτρέπεται η με οποιονδήποτε τρόπο χρήση ή αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του βιβλίου με σκοπό την εκπαίδευση τεχνολογιών ή συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Το παρόν έργο προστατεύεται από τη διαδικασία εξόρυξης κειμένου και δεδομένων (Άρθρο 4(3) Οδηγία (ΕΕ) 2019/790).

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα, τηλ.: 211 3003500
metaixmio.gr · metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3647433

Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3647433

Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

THOMAS MANN

Ο Μάριο και ο μάγος

Ένα τραγικό ταξιδιωτικό βίωμα

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ - ΕΠΙΜΕΤΡΟ

Μαρία Μαντή

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

Ηανάμνηση από το Τόρρε ντι Βένερε παραμένει δυσάρεστη. Από την πρώτη στιγμή πλανιόνταν στον αέρα θυμός, αψιθυμία, ευθιξία, μια υπερένταση που κορυφώθηκε στο πρόσωπο εκείνου του φριχτού Τσιπόλα, στο οποίο έμοιαζε να ενσαρκώνεται, να συμπυκνώνεται απειλητικά, και μάλιστα με τρόπο παράδοξα ανθρώπινο, το ιδιόμορφο κακό που διαχέονταν στην ατμόσφαιρα. Το γεγονός ότι τα παιδιά ήταν παρόντα σ' εκείνο το τρομερό τέλος¹ (ένα τέλος που εκ των υστέρων μας φάνηκε προδιαγεγραμμένο, εγγεγραμμένο στην ίδια τη φύση των πραγμάτων), προσέθετε μια οδυνηρή απρέπεια, συνέπεια των ψευδών εντυπώσεων που ο παράξενος αυτός άντρας είχε καλλιεργήσει. Ευτυχώς, δεν κατάλαβαν πού σταματούσε το θέαμα και πού άρχιζε η καταστροφή και έτσι τα αφήσαμε στη μακάρια πλάνη τους, πως όλα όσα συνέβησαν δεν ήταν παρά θέατρο.

Το Τόρρε βρίσκεται περίπου δεκαπέντε χιλιόμετρα από το Πόρτο Κλεμέντε, ένα από τα δημοφιλέστερα θερινά θέρετρα της Τυρρηνικής Θάλασσας. Το Πόρτο

Κλεμέντε διαθέτει αστική κομψότητα και για μήνες ολόκληρους είναι ασφυκτικά γεμάτο. Ο πολύχρωμος κεντρικός του δρόμος, με τα ξενοδοχεία και τα καταστήματα, κατηφορίζει ως τη θάλασσα και καταλήγει στη φαρδιά παραλία, γεμάτη πρόχειρα υπόστεγα, σημαιοστολισμένα κάστρα από άμμο και ηλιοκαμένα πλήθη, ένας θορυβώδης μηχανισμός διασκέδασης. Κι όμως, η ίδια η ακτογραμμή παραμένει παντού ευρύχωρη και φιλόξενη, με την ψιλή άμμο, τα δασύλλια από κουκουναριές και τα βουνά να εποπτεύουν από κοντά. Δεν είναι παράξενο λοιπόν που λίγο παραπέρα αναδείχθηκε ένας πιο ήσυχος ανταγωνιστής: το Τόρρε ντι Βένερε – που, παρεμπιπτόντως, μάταια αναζητούν εδώ και καιρό τον πύργο που του έδωσε το όνομα.² Υπήρξε παρακλάδι του μεγάλου γειτονικού θερέτρου και για κάποια χρόνια ειδυλλιακό καταφύγιο λίγων, τόπος για φίλους του στοιχείου που δεν είχε ακόμη μολυνθεί από την κοσμικότητα. Όπως όμως συμβαίνει με τέτοιους τόπους, η γαλήνη αναγκάστηκε προ πολλού να αποσυρθεί πιο πέρα, κατά μήκος της ακτής, προς τη μαρίνα Πετριέρα και ποιος ξέρει πού αλλού. Ο κόσμος αναζητά τη γαλήνη – και ταυτόχρονα τη διώχνει, έτσι όπως ορμά επάνω της με γελοία λαχτάρα, πιστεύοντας πως μπορεί να ενωθεί

μαζί της, πως όπου βρίσκεται ο ίδιος μπορεί να βρίσκεται κι εκείνη· μάλιστα, ακόμα κι όταν έχει εγκαταστήσει στη θέση της τη δική του πανήγυρη, ο άνθρωπος είναι ικανός να πιστεύει πως η γαλήνη δεν έχει χαθεί. Έτσι και το Τόρρε: παρότι παραμένει λιγότερο θορυβώδες και λιγότερο επιδεικτικό από το Πόρτο Κλεμέντε, έχει πια κατακλυστεί από Ιταλούς και ξένους. Ο κόσμος δεν πάει πια στο κοσμοπολίτικο λουτρό – αν και αυτό δεν αλλάζει το γεγονός ότι το Πόρτο Κλεμέντε παραμένει θορυβώδες και ασφυκτικά γεμάτο· πηγαίνει λίγο παραδίπλα, στο Τόρρε: πιο εκλεπτυσμένο και επιπλέον φθηνότερο, ιδιότητες των οποίων η φήμη εξακολουθεί να έλκει, ακόμα κι όταν η πραγματικότητα τις έχει διαψεύσει. Σύντομα το Τόρρε απέκτησε ένα Grand Hôtel. Ξεφύτρωσαν πολυάριθμες πανσιόν, άλλες πιο εκλεπτυσμένες και άλλες απλούστερες· οι ιδιοκτήτες των θερινών κατοικιών με τους πευκόκηπους πάνω από τη θάλασσα δεν απολαμβάνουν πια την ησυχία της παραλίας· τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, η εικόνα δεν διαφέρει σε τίποτε από εκείνη του Πόρτο Κλεμέντε: το μέρος σφύζει από λουόμενους που φωνάζουν, καβγαδίζουν, ξεφαντώνουν· και ο ήλιος που καίει μανιασμένα από ψηλά ξεφλουδίζει το δέρμα από τους σβέρκους τους·

φανταχτερά, χαμηλοκάρινα βαρκάκια λικνίζονται στο αστραφτερό γαλάζιο, γεμάτα από παιδιά, που τα ηχηρά μικρά τους ονόματα, βγαλμένα από τα στόματα των μανάδων τους που τα προσέχουν, γεμίζουν τον αέρα με βραχνές ανήσυχες φωνές· πλανόδιοι πωλητές περνούν ανάμεσα στα απλωμένα πόδια των λουόμενων διαλαλώντας τηνπραμάτεια τους –στρείδια, αναψυκτικά, λουλούδια, κοραλλένια κοσμήματα και cornetti al burro³ με εκείνες τις χαρακτηριστικές τραχιές, ξεχειλωμένες φωνές του Νότου.

Κάπως έτσι έμοιαζε η παραλία του Τόρρε όταν φτάσαμε – αρκετά όμορφη, κι όμως μας έδωσε την αίσθηση πως είχαμε έρθει πολύ νωρίς. Ήταν μέσα Αυγούστου, η τουριστική περίοδος βρισκόταν στο απόγειό της· δεν είναι αυτή η κατάλληλη στιγμή για να εκτιμήσει ένας ξένος τις χάρες του τόπου. Τι συνωστισμός επικρατούσε τα απογεύματα στα υπαίθρια καφέ του παραλιακού δρόμου, όπως στο Esquisito, όπου καθόμασταν μερικές φορές και μας εξυπηρετούσε ο Μάριο, ο ίδιος Μάριο για τον οποίο θα μιλήσω αμέσως μετά! Δεν βρίσκει κανείς τραπέζι να καθίσει, και οι διάφορες ορχήστρες, παριστάνοντας ότι αγνοούν η μια την ύπαρξη της άλλης, μπλέκονται σε συγκεχυμένη πολυφωνία. Και καθημερινά κατέφταναν επι-

σκέπτες από το Πόρτο Κλεμέντε, γιατί το Τόρρε αποτελούσε αγαπημένο εκδρομικό προορισμό για την ανικανοποίητη πελατεία του μεγάλου θερέτρου. Τα Fiat που πηγαινοέρχονταν με ταχύτητα και οι πυκνές δάφνες και πικροδάφνες κατά μήκος του δρόμου είχαν πασπαλιστεί με άσπρη σαν χιόνι σκόνη, ένα δάχτυλο παχιά – θέαμα παράξενο και απωθητικό.

Ναι, αναμφίβολα θα 'πρεπε κανείς να πηγαίνει στο Τόρρε ντι Βένερε τον Σεπτέμβριο, όταν η λουτρόπολη έχει αδειάσει απ' τον πολύ κόσμο, ή διαφορετικά τον Μάιο, προτού η θάλασσα ζεσταθεί αρκετά ώστε να δελεάσει τους Νότιους να βουτήξουν. Βέβαια, δεν είναι έρημη ούτε τότε, αλλά η κίνηση είναι ηπιότερη και το εθνικό στοιχείο λιγότερο έντονο. Τα αγγλικά, τα γερμανικά, τα γαλλικά κυριαρχούν κάτω από τις πάνινες τέντες και στις τραπεζαρίες των καταλυμάτων, ενώ τον Αύγουστο, τουλάχιστον στο Grand Hôtel όπου, ελλείψει προσωπικών συστάσεων είχαμε κλείσει δωμάτια, ο ξένος βρίσκει τον χώρο τόσο ολοκληρωτικά κατειλημμένο από Φλωρεντίνους και Ρωμαίους, ώστε αισθάνεται απομονωμένος· κάποιες στιγμές, σχεδόν επισκέπτης δεύτερης κατηγορίας.

Ακριβώς αυτή την εμπειρία ζήσαμε κι εμείς, με κάποια δυσαρέσκεια, το βράδυ της άφιξής μας, όταν

κατεβήκαμε για δείπνο στην τραπεζαρία και ο υπεύθυνος σερβιτόρος μας υπέδειξε το τραπέζι μας. Το τραπέζι δεν είχε τίποτα το μεμπτό, ωστόσο εμάς μας μάγεψε η εικόνα της πλαϊνής γυάλινης βεράντας με θέα στη θάλασσα, η οποία ήταν εξίσου γεμάτη με την εσωτερική αίθουσα, αλλά είχε ακόμα μερικές άδειες θέσεις, και στα τραπεζάκια της έφεγγαν λάμπες με κόκκινα αμπαζούρ. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν μ' αυτή τη γιορτινή εικόνα κι έτσι, χωρίς πολλή σκέψη, δηλώσαμε την επιθυμία μας να γευματίσουμε στη βεράντα – μια δήλωση άγνοιας, όπως αποδείχθηκε, διότι με ελαφρώς αμήχανη ευγένεια μας γνωστοποιήθηκε ότι ο φιλόξενος αυτός χώρος προοριζόταν «για τους πελάτες μας – ai nostri clienti». Τους πελάτες μας; Μα κι εμείς πελάτες ήμασταν. Δεν ήμασταν περαστικοί εκδρομείς ή πελάτες της μιας βραδιάς, θα μέναμε για τρεις ή τέσσερις εβδομάδες. Ωστόσο, αποφύγαμε να επιμείνουμε και να απαιτήσουμε μια εξήγηση για τη διαφορά ανάμεσα σ' εμάς και στην εκλεκτή πελατεία, στην οποία είχε παραχωρηθεί το προνόμιο να γευματίζει κάτω απ' το ζεστό κόκκινο φως, και αρκεστήκαμε να πάρουμε το pranzo⁴ στο κοινότοπο φωτισμένο τραπέζι μας εντός της τραπεζαρίας – με ένα μάλλον μέτριο γεύμα, ένα κλασικό,

άγευστο κι απρόσωπο μενού ξενοδοχείου. Αντιθέτως, η κουζίνα στην Πανσιόν Ελεωνόρα, δέκα μόλις βήματα από την ακτή, ήταν πολύ καλύτερη, όπως επρόκειτο ν' ανακαλύψουμε.

«Η νουβέλα αναδεικνύει με σπάνια
πυκνότητα τη δραματική ένταση ανάμεσα στη
γοητεία της εξουσίας και στην ευαλωτότητα
της ανθρώπινης βούλησης».

Φόλκερ Βάιντερμαν

Σε ένα ιταλικό θέρετρο του Μεσοπολέμου, ένας
υπνωτιστής-μάγος μετατρέπει τη σκηνή σε πεδίο
εξουσίας. Το κοινό παρακολουθεί, γελά, υποκύπτει.
Στο πρόσωπο του Τσιπόλα, ο Τόμας Μαν συμπυκνώνει
τη γοητεία και τον τρόπο της χειραγώγησης, σε μια
νουβέλα που διαβάζεται ταυτόχρονα ως πολιτική
αλληγορία, ψυχολογικό δράμα και στοχασμός πάνω
στη βούληση και την ελευθερία. *Ο Μάριο και ο μάγος*
παραμένει ένα από τα πιο επίκαιρα έργα του Τόμας
Μαν. Μια μικρή σε έκταση, αλλά μεγάλη σε δύναμη
ιστορία για τη μαζική υποβολή, την ταπείνωση και
την ύστατη πράξη που ανατρέπει τα πάντα.

ISBN: 978-618-03-4871-2

9 786180 348712

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 48712

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ

e-book